

Współpraca międzynarodowa

Współpraca na wodach granicznych z Republiką Słowacką realizowana jest na podstawie Umowy między Rządem RP i Rządem RS o gospodarce wodnej na wodach granicznych, podpisanej w Warszawie 14 maja 1997 r. Umowa jest kontynuacją Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki czechosłowackiej o gospodarce na wodach granicznych zwaną 21 marca 1958 r.

W celu realizacji zadań wynikających z Umowy została powołana Polsko-Słowacka Komisja do spraw Wód Granicznych.

W skład Komisji wchodzi przewodniczący polskich i słowackich Grup Roboczych:

- Grupa R – Polsko-Słowacka Grupa Robocza do spraw Współpracy w dziedzinie Przedsięwzięć Przeciwpowodziowych, Regulacji Cieków Granicznych, Zaopatrzenia w Wodę, Melioracji Terenów Przygranicznych, Planowania i Hydrologii;
- Grupa HyP - Polsko-Słowacka Grupa Robocza do spraw Współpracy w dziedzinie Hydrologii i Ochrony Przeciwpowodziowej na Wodach Granicznych;
- Grupa OPZ – Polsko-Słowacka Grupa Robocza do spraw Ochrony Wód Granicznych przed Zanieczyszczeniem;
- Grupa WFD - Polsko-Słowacka Grupa Robocza do spraw realizacji zadań wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej Unii Europejskiej.

Realizację badań wód granicznych, w ramach pracy Grupy OPZ wykonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2021r. współpraca ze stroną słowacką obejmowała badania jakości wód cieków granicznych: Poprad (punkt pomiarowo-kontrolny Leluchów i Piwniczna), Dunajec (punkt pomiarowo-kontrolny Czerwony Klasztor) i Czarna Orawa (punkt pomiarowo-kontrolny Jabłonka).

Wspólne badania prowadzone były według wcześniej ustalonego harmonogramu zatwierdzonego przez Polsko-Słowacką Komisję do Spraw Ochrony Wód przed Zanieczyszczeniem.

W lipcu 2021 r. za pośrednictwem elektronicznej komunikacji, jako alternatywne spotkanie planowane na terenie Republiki Słowackiej odbyła się **29 narada Polsko-Słowackiej Grupy do spraw ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem przy Polsko-Słowackiej Komisji do spraw wód granicznych (Grupa OPZ)**. Zmiana była podyktowana zaistniałą sytuacją związaną z zaleceniami władz polskich i słowackich związanych z zapobieganiem szerzeniu COVID-19.

Polskiej części Grupy OPZ przewodniczyła przewodnicząca polskie części Grupy OPZ Ewa Gondek, Kierownik Delegatury w Nowym Sączu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, w naradzie uczestniczyli przedstawiciele GIOŚ – RWMS Kraków oraz pracownicy CLB oddział Kraków, Pracownia w Nowym Sączu, będący członkami Grupy OPZ.

Przedmiotem narady było:

- ujednoczenie wyników monitoringu i sporządzenie rocznego sprawozdania o stanie i jakości wód granicznych badanych w roku 2020;
- wymiana informacji o inwestycjach i przedsięwzięciach zrealizowanych w 2020 r., przez obie strony które mogą mieć wpływ na stan i jakość wód granicznych;

- realizacja zadań wynikających z XIX posiedzenia Polsko-Słowackiej Komisji do spraw wód granicznych;
- wymiana informacja o wystąpieniu poważnej awarii/nadzwyczajnych zagrożeń na wodach granicznych w 2020 r.;
- propozycja monitoringu granicznych wód powierzchniowych na 2022 r.;
- wymiana informacji dotyczących monitoringu wód podziemnych w strefie nadgranicznej;
- sporządzenie sprawozdania z działalności Grupy OPZ, planu pracy Grupy OPZ oraz materiałów dla Komisji.

Ponadto w ramach wykonywanych zadań przez Grupę OPZ, na wniosek Przewodniczącej Komisji ds. wód granicznych w 2021 r. zostały sporządzone opinie dokumentacji dotyczących inwestycji realizowanych w strefie przygranicznej, a mogących mieć wpływ na wody graniczne:

- „Intensyfikacja oczyszczalni ścieków BCRS 4” dla Centrum Informacji i zaplecza socjalnego przystani flisackiej – Leśnica,
- przebudowy drogi powiatowej nr 1638k w m. Sromowce Niżne,
- „Budowa Małej Elektrowni Wodnej Sromowce V na istniejącym piętrzeniu Sromowce Wyżne”,
- „Budowa Małej Elektrowni Wodnej Sromowce III na istniejącym piętrzeniu Sromowce Wyżne na rzece Dunajec w km 171,4 w miejscowości Sromowce Wyżne, gmina Czorsztyn”,
- pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych z oczyszczalni ścieków w miejscowości Muszyna.

W listopadzie 2021 r. odbyła się XX Narada Polsko-Słowackiej Komisji ds. wód granicznych której członkiem jest Kierownik Delegatury w Nowym Sączu.

Celem współpracy na wodach granicznych jest wskazanie rozwiązań problemów ochrony wód, stworzenie warunków planowanego, racjonalnego i sprawiedliwego wykorzystania wód granicznych w interesie i z korzyścią dla obu Państw.

Dla osiągnięcia powyższego celu prowadzone badania kontrolne pozwalają ocenić aktualny stan wód cieków granicznych oraz uzyskać informację o trendach zmian jakościowych zachodzących na wodach granicznych Wskazują kierunki działań, dla podejmowania właściwych przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości wód.

W ramach działań kontrolnych, w związku z pismem z dnia 28.10.2021 r. znak: GZO.603.4.2021.DS przekazanym do WIOŚ przez Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Małopolskiego w dniu 08.11.2021 r., które to zgłoszenie dotyczyło nielegalnego zrzutu gnojowicy do potoku Kacwinianka, WIOŚ podjął następujące działania:

Kacwinianka stanowi przedłużenie płynącego na Słowacji Osturniańskiego Potoku. Po przekroczeniu granicy polsko-słowackiej w Kacwinie zmienia on nazwę na Kacwinianka. Z pisma Wójta Gminy Łapsze Niżne wynikało, że potok ten jest zanieczyszczany okresowo gnojowicą wprowadzaną do wód potoku w górnym jego biegu, jeszcze na terenie Słowacji przez duże gospodarstwo rolne zlokalizowane w miejscowości Wielka Frankowa, przy czym przypadki ww. zrzutów powtarzają się od dłuższego czasu. W związku z informacją dotyczącą wystąpienia zanieczyszczeń potoku Kacwinianka w gminie Łapsze Niżne w dniu 13.11.2021 r. Inspektorzy WIOŚ wraz z próbobiorcą z Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Oddział w Krakowie

przeprowadzili oględziny. W trakcie oględzin nie stwierdzono obecności widocznych śladów zanieczyszczenia. Inspektorzy WIOŚ skierowali się w górę rzeki nad wodospad poniżej granicy państwa, gdzie pobrana została próbka wody do analizy. Na miejscu zostały wykonane podstawowe badania takich wskaźników jak: przewodność, temperatura i odczyn pH. Wartości ww. wskaźników nie odbiegały od wartości typowych dla wód powierzchniowych. Próbka wody potoku została przekazana do badań, które zakresem obejmowały wskaźniki: BZT₅, CHZTcr, azot ogólny, azot Kjeldahla, azot amonowy, azotyny azotany, fosforany i fosfor. Przeprowadzona przez laboratorium GIOŚ analiza próbki wody nie wykazała zanieczyszczenia potoku Kacwinianka.

Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w celu dalszego zweryfikowania zgłoszenia, skierował w dniu 20.12.2021 r. wniosek do Inšpektorátu Životného Prostredia w Koszycach o przeprowadzenie kontroli gospodarstwa rolnego znajdującego się w miejscowości Wielka Frankowa przy granicy polsko – słowackiej w pobliżu rzeki Kacwinianka. Do dnia sporządzenia sprawozdania strona słowacka nie przekazała wyników przeprowadzonej kontroli w ww. gospodarstwie.